

Hydrologische maatregelen bosreservaat Smalbroeken in de Kampina

14.9.2026 - Annette den Dulk | Natuurmonumenten

Voldoende en schoon water is cruciaal voor natuur en behoud van biodiversiteit. Water is onze bron van leven, zowel voor natuur als voor de mens. In natuurgebied Kampina werkt Natuurmonumenten al jaren aan hydrologisch herstel. In september krijgt dat een vervolg met het verondiepen van een aantal watergangen in het bosreservaat van de Smalbroeken.

Hydrologisch herstel Kampina

Om water langer in natuurgebied Kampina vast te houden is in het project Natte Natuurparel fase 2 gewerkt aan het hermeanderen van de Beerze. Door alle bochten – die er van oorsprong al in zaten – terug te brengen, is er meer ruimte voor het water. Dat is goed voor alles langs de beek (zoals hooilandjes) én verhoogt de waterveiligheid. Want in extreem natte periodes kan er langer water worden vastgehouden in het gebied. Een natuurlijker beekdal is beter in staat om de effecten van klimaatverandering op te vangen. Naast het hermeanderen van de Beerze is in 2020 ook de Heilooop verondiept en in 2025 is hetzelfde gedaan met de Kampinaloop. Door te verondiepen neemt de sterk aanzuigende werking op de ondergrondse kwelstroom af. Dat zorgt ervoor dat het water beter in het gebied blijft en dus niet meer naar bepaalde punten toegetrokken wordt.

Stijging waterpeil

In het bosreservaat van de Smalbroeken liggen meerdere watergangen en een aantal stuwen. Deze diepere watergangen onttrekken water uit de omgeving, waardoor begroeiing in het reservaat niet meer bij het grondwater kan. Hierdoor sterven ze uiteindelijk af. Door het verondiepen van deze watergangen en het opnieuw inregelen van de stuwen gaat het waterpeil omhoog.

Bosreservaat Smalbroeken

Het bosreservaat is een strikt beschermd bosgebied waar de natuur de vrije hand krijgt. Dat betekent dat er geen kap, snoeiwerk of andere bosbeheer plaatsvindt. Ook deze werkzaamheden mogen niet leiden tot onnodige verstoring van de flora en fauna in het gebied. De voorbereidingen zijn dan ook zeer zorgvuldig gedaan om het reservaat te beschermen. We brengen bijvoorbeeld rijplaten aan en bijzonder kwetsbare stukken, holen en bijzondere planten worden afgerasterd. Daarnaast brengen we boombescherming aan. Voor deze werkzaamheden rijden de machines met speciale rupsbanden en op HVO100, een brandstof die gemaakt is van plantaardige oliën en dierlijke vetten.

Verondiepen

Aannemer Heerebeek Cultuurtechniek gaat de werkzaamheden uitvoeren en start op 14 september. Ze starten met het opschonen van de watergangen: de sliblaag en omgevallen bomen gaan ze verwijderen en snoeien overhangende takken. Zodra de watergang schoon is, wordt de grond, die zoveel mogelijk lijkt op de gebiedseigen grond, in de watergang gebracht. Ook de aanwezige stuwen regelt de aannemer opnieuw in. Afhankelijk van het weer zal dit alles twee tot drie weken in beslag nemen. Na afloop worden alle materialen (rijplaten, afrastering en de boombescherming)

opgeruimd.

Bijdrage Provincie Noord-Brabant

De Kampina en de Oisterwijkse Bossen en Vennen behoren tot het Europese Natura 2000-netwerk vanwege de bijzondere planten- en diersoorten die er leven. Via het Programma Natuur stelt de Provincie Noord-Brabant middelen beschikbaar voor natuurherstel. Dankzij die bijdrage kunnen extra maatregelen worden uitgevoerd om de hydrologie in het natuurgebied te herstellen.

<https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/kampina/nieuws/hydrologische-maatregelen-bos-reservaat-smalbroeken-in-de-kampina>